

Bakos Barbara IV. évf.
Miskolci Egyetem
Egészségtudományi Kar
Egészségügyi gondozás és prevenció (Védőnő)

Konzulens:
Dr. Faragó Ildikó egyetemi adjunktus

Védőnő fogászati feladatai a várandósgondozásban *Dental tasks of a nurse in antenatal care*

Bevezetés: Magyarországon a szájüregi egészségi mutatók rosszabbak, mint az európai átlag. Ennek oka egyrészt a nem megfelelő szájhyiének ismeretekben, másrészt a szocio-kulturális hátrányokban figyelhető meg. Várandósság alatt még nagyobb figyelmet kell fordítani a szájhyiére. Vizsgálatom célja, hogy felmérjem, a védőnők milyen feladatot látnak el a fogászati prevencióban, mennyire motiváltak és rendelkeznek-e megfelelő fogászati ismeretekkel.

Módszerek: Borsod-Abaúj-Zemplén megyében dolgozó védőnőkkel kérdőíves felmérést végeztem 2022 nyarán. A mélyebb információk összegyűjtéséért 10 védőnővel strukturált interjút is készítettem. Az interjú videó hívásban történt, a beszélgetés rögzítésére a védőnők engedélyt adtak. Az időtartama kb. 45 perc volt. A minőségi adatokat tartalomelemzéssel, a kérdőív feldolgozását leíró analitikus módszerekkel, valamint t-próbával végeztem.

Eredmények: Összesen 136 védőnő töltötte ki a kérdőívet, akik átlagosan $13 \pm 11,56$ éve voltak a pályán. A válaszadók 52,9%-a nem tanult fogászatot tanulmányuk során. Azok, akik tanultak 67,1%-ban évente járnak fogászatra ($p < 0,001$). A védőnők 75%-a válaszolta azt, hogy fordultak már hozzá fogászati problémával, de csak 25%-uk tudott megfelelő választ adni. 69%-uk jelezte, hogy nem szokott vagy nincs lehetősége fogászati szakemberrel konzultálni. A válaszadók 37,5%-a tudta, hogy az első nagyörlők bújnak ki először a tejörlő mögött. 24,4%-uk gondolta úgy, hogy félévente szűrővizsgálatra kell vinni a gyerekeket. A védőnők 45,6%-a szerint a helyes fogmosási technika elsajátításával megszüntethető az akut ínygyulladás. A kitöltők 50,4%-át szakirányú továbbképzés motiválná, és 72%-a gondolja úgy, hogy sokat tehetne a fogszuvasodás, fogágybetegség kialakulása ellen. Az interjú alanyok fele nem tanult fogászatot, és majdnem mindenki szükségesnek látja a fogászati tanácsadást a körzetükben. Mindössze 1 védőnő tud rendszeresen konzultálni fogászati szakemberrel.

Következtetés: Az eredményekből arra lehet következtetni, hogy szükség van a védőnői szájhyiének prevenciós munkára, de jelenleg nem elegendők az ilyen irányú ismereteik. A

védőnők azonban szívesen foglalkoznának ezzel a prevenciós tevékenységgel, amennyiben szakirányú továbbképzéseken megfelelő ismeretekhez jutnának. Ezzel jelentős segítséget nyújtanának a fogorvosoknak azzal, hogy a szájhygiéniés primer prevenciós tevékenységben részt vesznek.

Saját munka a kutatásban:

- a kutatási téma választása, szakirodalmi háttér és a korábbi eredmények áttekintése
- célkitűzések megfogalmazása és a hipotéziseim felállítása
- a kutatás módszereinek megválasztása, kérdőív elkészítése, interjú kérdéseinek összeállítása
- leíró analitikus módszerekkel és kettős t-próbával a kérdőívekből összegyűjtött adatok elemzése
- interjúalanyok felkutatása, felkeresése, majd az interjú lezajlását követően azok kiértékelése
- eredmények összegzése, következtetések